

## NOTIUNI DE BAZĂ:

---

**ACTIVITATE DE BROKERAJ** - activitate desfășurată de broker, participant profesionist la piața valorilor mobiliare, în calitate de mandatar sau de comisionar la efectuarea tranzacțiilor de vânzare/cumpărare a valorilor mobiliare, care activează în baza contractului de mandat sau de comision, precum și în baza procurii pentru efectuarea tranzacțiilor menționate, în cazul în care contractul nu stipulează împuternicirile mandatului sau ale comisionarului. (Regulile Bursei de Valori a Moldovei (Hotărâre nr.17/5 din 19.05.2000, CNVM), Regulile Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei din 20.02.1998, Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr. 199-XIV din 18.11.1998).

**ACTIVITATE DE DEALER** - activitate desfășurată de dealer, participant profesionist la piața valorilor mobiliare, în vederea cumpărării valorilor mobiliare, în numele și din cont propriu, pentru vânzarea lor ulterioară în scopul obținerii de profit. (Regulile Bursei de Valori a Moldovei (Hotărâre nr.17/5 din 19.05.2000, CNVM), Regulile Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei din 20.02.1998, Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr.199-XIV din 18.11.1998))

**ACTIVITATE DE CONSULTING INVESTIȚIONAL** – activitate privind recomandarea dată unui client în legătură cu una sau mai multe tranzacții cu valori mobiliare, desfășurată de participantul profesionist la piața valorilor mobiliare în baza contractului de consulting investițional.

**ACTIVITATE DE UNDERWRITING**– activitate de mediere la emisiuni, desfășurată în numele emitentului, în vederea promovării ofertei publice primare și plasamentului valorilor mobiliare ale emitentului. Underwriterul activează în baza contractului de underwriting încheiat cu emitentul. (Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr.199-XIV din 18.11.1998).

**BONURI DE TREZORERIE** - VMS emise cu scont și răscumpărate la valoarea lor nominală la scadență, având termenul de circulație de până la un an.

**BURSA DE VALORI A MOLDOVEI (BVM)** - societate pe acțiuni de tip închis necomercială, organizație de autoreglementare ce desfășoară activitatea bursieră pe piața valorilor mobiliare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la piața valorilor mobiliare (nr.199-XIV din 18.11.1998), cu Statutul BVM și Regulile Bursei de Valori a Moldovei (Hotărâre nr.17/5 din 19.05.2000, CNVM) (Regulile Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei din 20.02.1998)

**CONTRACT-TIP** – model de contract stabilit de către Comisia Națională pentru serviciile de bază prestate participanților la piața valorilor mobiliare. Condițiile acestui contract sunt obligatorii pentru părțile contractante și pot fi completate cu alte clauze care nu contravin normelor stabilite;

**COTA SUBSTANȚIALĂ** - reprezintă dreptul de proprietate direct sau indirect care reprezintă echivalentul de 5 la suta sau mai mult din capitalul unității economice sau din dreptul de vot ori care permite exercitarea unei influențe considerabile asupra managementului sau activității acesteia;

**DEPOZITARUL NAȚIONAL DE VALORI MOBILIARE AL MOLDOVEI (DNVM)** - participant profesionist al pieței valorilor mobiliare, care prestează servicii de evidență a drepturilor deponenților asupra valorilor mobiliare, de efectuare a clearingului și decontărilor tranzacțiilor efectuate la BVM. (Regulile Bursei de Valori a Moldovei (Hotărâre nr.17/5 din 19.05.2000, CNVM), Regulile Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei din 20.02.1998, Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr. 199-XIV din 18.11.1998)

**DEȚINĂTOR NOMINAL AL VALORILOR MOBILIARE** - participant profesionist la piața valorilor mobiliare, care deține valori mobiliare din ordinul altei persoane și nu este proprietarul lor. Deținători nominali pot fi brokeri/dealeri, companiile fiduciare, depozitarii, alți participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare conform legislației în vigoare. (Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr. 199-XIV din 18.11.1998), Regulamentul cu privire la modul de ținere a

registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registratorul și deținătorul nominal.

### **IMPOZITARE:**

În conformitate cu Codul fiscal venitul obținut de la operațiunile cu VMC se impozitează:

Suma creșterii de capital în anul fiscal este egală cu 50% din suma excedentă a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul anului fiscal (art. 37 (7) din Codul Fiscal);

Veniturile nerezidenților obținute în forma de dividende se impozitează cu 15% (art. 91 din Codul Fiscal);

**BANCA DE ECONOMII S.A.** reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de **7%** din plata respectivă ce urmează a fi trecută în contul impozitului pasibil de a fi achitat de către persoanele fizice (art. 90 din Codul Fiscal).

**IMPOZITARE VMS** - Dobânzile de la VMS nu se impozitează până la 01 ianuarie 2015 (Conform Legii 1164-XIII din 24.04.1997 pentru aplicarea a titlurilor I și II ale Codului Fiscal).

**OBLIGAȚIUNI DE STAT** - VMS emise pe un termen de la un an până la cinci ani, care acordă deținătorilor acestora dreptul la obținerea valorii nominale la data scadenței și la obținerea semestrială a unei dobânzi. Obligațiunile de stat pot fi emise cu scont, la valoarea nominală sau cu primă.

**POZIȚIE DE CONTROL** - exercitarea influenței decisive asupra hotărârilor adoptate de către o persoană fizică sau juridică. Orice persoană care deține cel puțin 25% din acțiunile cu drept de vot (cote-părți) ale societății se consideră persoană cu poziție de control la societatea respectivă, cu excepția cazurilor când persoana menționată demonstrează contrariul;

**TRANZACȚIA DE TIP REPO** - operațiune de acordare a împrumutului care este asigurat prin trecerea temporară în proprietatea creditorului a valorilor mobiliare ale debitorului, cu condiția răscumpărării lor la expirarea termenului pentru care a fost acordat împrumutul și achitării dobânzii aferente acestui împrumut.

**VMC (VALOAREA MOBILIARA CORPORATIVA)** - titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu alta persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în registrul deținătorului de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidență ale deținătorului nominal al acestor valori mobiliare. (Legea cu privire la piața valorilor mobiliare (nr.199-XIV din 18.11.1998).

**VALOARE MOBILIARA DE STAT (VMS)** - forma a datoriei de stat, reprezentând un contract de împrumut pe termen scurt, mediu sau lung cu valoarea exprimată în moneda națională sau în alta monedă legală, care intervine între Republica Moldova în calitate de debitor și persoane fizice sau juridice în calitate de creditori. Lansarea VMS în circulație se efectuează de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova sub forma de Bonuri de trezorerie și Obligațiuni de Stat cu valoarea nominală de 100 lei (Legea cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat nr. 419-XVI din 22.12.06, Instrucțiunea BNM cu privire la plasarea, circulația și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat în formă de înscrieri în conturi nr.201 din 09.08.07, Regulamentul BNM cu privire la sistemul electronic de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare de stat dematerializate nr.9/08 din 02.02.96).